

Artícle Genèric

[Anàlisi de conjuntura](#)

Elecciones europeas: más importantes del que parecen

Contingut disponible en
Anglès Espanyol

Jordi Gual

Aquest mes de maig de 2014, els ciutadans de la Unió Europea (UE) estem convocats a unes noves eleccions per escollir els membres del Parlament Europeu. Es tracta d'unes eleccions que sovint es veuen com a secundàries. Això és sorprenent, ja que el Parlament Europeu influeix en qüestions legislatives que tenen molt impacte en la vida diària del ciutadà europeu. De fet, molt més del que s'imaginem els electors, especialment després de l'entrada en vigor del Tractat de Lisboa l'any 2009.

Aquest escàs coneixement de la importància del poder legislatiu comunitari és conseqüència de la complexitat excessiva de les institucions de la Unió. Així mateix, el Parlament Europeu pot semblar una institució poc significativa perquè

els electors no veuen que d'aquest Parlament en surti un veritable «Govern europeu», a diferència del que succeeix amb la majoria dels Parlaments dels països membres.

La convocatòria actual introdueix una novetat significativa en aquest aspecte: tot i que no és un requisit legal, s'espera que el president de la Comissió Europea (CE) sigui nomenat tenint en compte els resultats de les eleccions i, en concret, que sigui el candidat proposat pel grup majoritari del Parlament.

Però la CE no es pot considerar el Govern europeu, atès que té funcions executives sols en un àmbit reduït de competències. A més, a banda del president, la seva composició depèn dels equilibris polítics a nivell de cada país membre i no pas a nivell europeu. El gruix de les funcions executives a la UE correspon, de fet, al Consell Europeu, que en les seves diferents configuracions (els Consells per a diverses matèries) no és més que una agregació dels Governaments dels països membres, amb regles de ponderació del vot en funció de les qüestions que es plantegen. El paper de figures com ara el President del Consell o l'Alta Representant per als Afers Exteriors és, com en el cas de la CE, de menor rellevància.

Aquesta relació difusa entre les votacions al Parlament Europeu i els mecanismes mitjançant els quals es decideix gran part de la legislació comunitària (acords entre el Consell i el Parlament, a partir d'iniciatives impulsades per la CE) és a l'arrel de les crítiques sobre la manca de legitimitat democràtica de les institucions europees.

Tenint en compte les enormes restriccions que imposa aquest complex marc institucional, la resposta de la UE davant la crisi financera internacional i la posterior crisi de deute de la zona euro ha estat prou satisfactòria. S'han fet servir els pocs instruments executius a disposició de la Unió per afrontar la crisi i s'ha avançat en la creació de noves institucions per fer front a les mancances de la Unió Econòmica i Monetària que la crisi mateixa ha deixat al descobert.

Per a algunes de les actuacions més significatives (el reforçament de la disciplina fiscal i la creació d'organismes de suport financer als països febles), l'acció de la

UE ha acabat instrumentant-se fora dels actuals tractats europeus, utilitzant nous tractats entre Governos. Aquest fenomen, potser comprensible per fer front a situacions d'urgència, ha afegit més complexitat encara a l'entramat institucional europeu i ha debilitat les institucions supranacionals davant els Estats membres.

Durant els propers cinc anys de legislatura, el nou Parlament Europeu afronta (conjuntament amb la resta d'institucions) molts reptes, especialment per assegurar una recuperació econòmica sòlida i la reducció de l'elevada taxa d'atur de la Unió. Però tal vegada el més important és iniciar el camí d'una profunda reforma institucional d'Europa. Els objectius de progrés econòmic i social de la Unió no es podran encarar de manera sòlida i creïble sense una major integració política, amb les corresponents cessions de sobirania dels països membres. Tanmateix, aquestes cessions sols seran legítimes si la governança de la Unió és comprensible per la ciutadania i percebuda com a democràtica i justa amb els controls i els equilibris necessaris que facin que l'acció de govern a nivell de Europa respongui als interessos dels seus ciutadans.

Jordi Gual

Economista en cap

30 d'abril de 2014

Jordi Gual

Etiquetes

Unió Europea

Política